

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2026. godine

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
2	CelliVita-Život s celijakijom	3. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA, 1. Suzbijanje diskriminacije i socijalne isključenosti djece	U kontekstu suzbijanja diskriminacije i socijalne isključenosti djece, predlažemo da se tekstom buhvati i problematika djece s celijakijom te socijalna isključenosti te djece, koja onda rezultira ugrožavanjem fizičkog zdravlja djece radi nepridržavanja striktno prehrane bez glutena (kao jedinog lijeka za tu doživotnu, imunološki posredovanu sistemsku bolest), kao i narušenim mentalnim zdravljem te djece. Zalažemo se da se u nacionalni plan implementira cilj uspostave cjelovite skrbi za djecu s celijakijom koja obuhvaća sljedeće: 1. Kontrola bolesti od strane liječnika, nutricionista i psihologa; 2. Osiguravanje striktnog obroka bez glutena u vrtićima i školama; 3. Edukacija stručnog kadra, nastavnika i odgojatelja u vrtićima i školama; 4. Podizanje svijesti tj. senzibilizacija djece iz svih razrednih odjeljenja i vrtićkih skupina koje pohađa djeteta s celijakijom; 5. Uspostava registra vrtića i škola koje pohađaju djeca s celijakijom; 6. Uspostava i provedba Postupnika-protokola postupanja u odgojno-obrazovnim ustanovama. Uspostavom cjelovite skrbi o djeci oboljeloj od celijakije stvaramo inkluzivnu okolinu za djecu koja imaju ne samo posebne prehrambene već i odgojno-obrazovne potrebe te direktno djelujemo na očuvanje njegovog mentalnog i fizičkog zdravlja. Dijete, a kasnije odrasla osoba, postaje funkcionalni i ravnopravni član društva.	Nije prihvaćen	Pravo na zdravstvenu zaštitu i liječenje uređeni su propisima iz zdravstvene zaštite, protokolima i stručnim postupanjima u liječenju od pojedine bolesti te nisu predmet Nacionalnog plana. Ukoliko bi neke od specifičnih kroničnih oboljenja kod djece, trebale biti uređene i aktom strateškog planiranja, onda bi takvi ciljevi i mjere spadali u akte strateškog planiranja iz sektora zdravstva. Nastavno, specifična prehrana djece u dječjim vrtićima ili školama uređena je propisima i protokolima iz sustava odgoja i obrazovanja i također nisu predmet akta strateškog planiranja.
3	CelliVita-Život s celijakijom	3. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA, 1. Suzbijanje diskriminacije i socijalne isključenosti djece	UN Konvencija o pravima osoba s invaliditetom iz 2007.g. jasno navodi da invaliditet nije samo oštećenje koje osoba ima, nego je rezultat interakcije oštećenja ili potrebe osobe (koje nije samo tjelesno oštećenje kao najvidljivije) i okoline. Drugim riječima, društvo je to koje svojom neprilagođenošću stvara invaliditet, ali ga isto tako kroz tehničke prilagodbe prostora, osiguranje pomagala i drugih oblika podrške može ukloniti jer na taj način pridonosi i zaštiti mentalnog zdravlja djece. Predlažemo da se u nacionalnu politiku koja je usmjerena na djecu, kao i u akcijske planove koji su usmjereni na djecu, uvedu mjere koje predstavljaju implementaciju konvencijskih obaveza kroz jasno definiranje posebnih prehrambenih potreba djece i obaveze društva da stvori uvjete za razumnu prilagodbu djeti s posebnim prehrambenim potrebama u odgojno obrazovne sustave. Osim prehrane, niti školski curriculum nije prilagođen djeci s dg. celijakije i drugim posebnim prehrambenim potrebama time se djeca neopravdano diskriminiraju i socijalno isključuju od strane društva koje je preuzelo upravo suprotne obaveze prema djeci. Pravni okvir kakav je trenutno na snazi u RH ne provodi se efikasno jer izostaje planirana Politika i Akcijski plan. Tako Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi kao i Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju propisuju dužnost škole/vrtića da se brinu o zdravstvenom stanju učenika/djece i stvaraju uvjete za zdrav mentalni i fizički razvoj te socijalnu dobrobit učenika/djece. Sukladno ovim zakonima prehranu su škole/vrtići dužne organizirati u skladu sa normativima nadležnog ministarstva. Normativi za prehranu učenika u osnovnim školama koje je Ministarstvo zdravlja donijelo 2012.g., ne implementiraju konvencijsku obavezu razumne prilagodbe djeci s posebnim prehrambenim potrebama. Nacionalne smjernice za prehranu učenika u osnovnim školama iz 2013.g. nemaju implementiranu obavezu planiranja školske prehrane za djecu koja iz određenih razloga zahtijevaju posebnu vrstu prehrane. Za djecu oboljelu od celijakije to je bezglutenska prehrana kao lijek za doživotnu kroničnu bolest. Ove smjernice propisuju i postupak javne nabave roba i usluga u kojem ne postoji obilježena obaveza osiguravanja bezglutenskih obroka (ako se radi o nabavi usluga – dostavom obroka) ili ako se radi o nabavi roba (proizvodi koji sadržavaju žitarice). Ponuditelji u postupku javne nabave koje organiziraju vrtići i škole izbjegavaju vršiti razumnu prilagodbu pa tako pružatelji usluga (ako se radi o dostavi obroka) ili isporučitelji roba (ako se radi o dostavi proizvoda) ne organiziraju svoje djelatnosti tako da osiguraju dostavu bezglutenskih proizvoda ili obroka. Skrećemo stoga pozornost da naš sustav ne funkcionira dobro jer nema jasno definirane nacionalne politike koja bi dala usmjerenje svim ostalim dionicima društva, te da su djeca s celijakijom zbog toga diskriminirana i stavljena u nepovoljan socijalni položaj. Molimo da se u nacionalni plan za prava djece uvrste naši prijedlozi jer su usmjereni upravo na stvaranje uvjeta suzbijanje diskriminacije i socijalne isključenosti djece.	Nije prihvaćen	Vlada Republike Hrvatske je u prosincu 2021. donijela Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. godine, koji je uskladen s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, Strategijom o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. Europske unije i drugim preuzetim međunarodnim dokumentima. Za ostale primjedbe odgovor je jednak kao i kod odgovora na primjedbe pod rednim brojem 2.